75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 202. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 30-го ЖОВТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 30, 1968 No. 202. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 29-го жовтня 1968

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ФЕДЕРАЛЬНИХ АВТОСТРАД дістала доручення від Департаменту Транспортових Справ, частиною якого вона є, — знайти способи зменшити число поранених внаслідок нещасливих випадків на автострадах, яке річно становить чотири мільйони осіб. Північноамериканська корпорація Раквелл повідомила кілька днів тому, що вона погоджується виготовити поліпшені способи рятувати й транспортувати ті особи, які були поранені та знаходяться в розбитих автах. Ця сама корпорація має видрукувати вказівки для шоферів амбулянсів, що перевозять поранених. Американський Коледж Хірургів звітує, що добра допомога пораненим в автових катастрофах зменшила б на 25 відсотків число постійно нездібних до праці.

ГОЛОВНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ДОРАДНИК НІКСОНА Роберт Еллсворт твердить, що переводжувані опитування агенцією Луїса Гарріса для щоденника Ню Йорк Пост, не передають вірно настроїв публічної опінії, бо вони роблені з упередженням проти Ніксона. Еллсворт вислав депешу до Гарріса, виступаючи проти висліду опитувань з на 24-го жовтня, які твердили, що відсоток відданих на Гомфрі голосів збільшується, а число голосів для Ніксона зменшується. Еллсворт твердить, що, послуговуючися іншою методою, дійдемо до вислідів опитувань, які виявлять, що розходження між числом відсотків голосів, відданих на Ніксона і на Гомфрі, збільшується, а не зменшується.

БРАЗИЛІЯ ДІСТАЄ ОДИН БІЛЬЙОН ПОЗИЧКИ від Міжнародного Банку Відбудови й Розвитку. Ця сума призначена на такі цілі: на поліпшення транспорту — 405 мільйонів дол., на розбудову електрівень — 200 мільйонів дол., на промисл, в тому і на копальні — 150 мільйонів дол., на освіту — 100 мільйонів дол., на рільництво — 145 мільйонів дол. Ця позичка зачнеться 1-го січня 1969-го року і важна до 1972-го року. Директор цього банку Роберт МекНамара повідомив, що Бразилія з попередніми позичками має заборгування в Міжнародному Банку Відбудови й Розвитку разом 1.2 більйона дол. Західня Німеччина відмовилася дати позичку Бразилії в сумі 54 мільйонів марок (13.5 мільйона дол.).

ПОЛОВИНА НЕГРИТЯНСЬКИХ РОДИН ПОЗА південними стейтами має річний прибуток у висоті 5,700 дол. або і вищий, а друга половина має менший заробіток від повищої суми. Ці дані подає Бюро перепису населення. В південних стейтах пересічний річний заробіток негритянських родин виносить тільки 3,400. Треба зазначити, що 54 відсотки негритянського населення живе і досі в південних стейтах. Від 1-го березня 1966 р. до 1-го березня 1967 р. на кожних п'ятьох негрів два негри переселилися до південних стейтів,, а три негри переселилися з півдня на північ. В тому часі зменшилося негритянське населення на північному сході ЗСА.

ПЕРЕВЕДЕНІ ОПИТУВАННЯ ЩОДЕННИКОМ „ДЕЙЛІ НЮЗ" стверджують, що в стейті Ню Йорк популярність Гомфрі збільшується, а Ніксона зменшується. В переведених опитуваннях від 14-17 жовтня Ніксон мав 45.5 відсотка голосів, Гомфрі — 41.8, а Воллес 8.3 відсотка. Друге опитування дало такий вислід в днях 18 до 21-го жовтня: Ніксон — 44.7, Гомфрі — 42.7, Воллес — 8.6. Третє опитування з 22-26 жовтня виявляє: Ніксон — 41.9 відсотка, Гомфрі 46.1, а Воллес — 8.0. Повищі зміни спричинені цим, що демократи переходять до Гомфрі. В стейті Ню Йорк на кожних сімох зареєстрованих виборців є аж 4 демократи.

У СВІТІ

У ЛОНДОНІ ПОМЕРЛА 89-ЛІТНЯ ДОСЛІДНИЦЯ атомової енергії, д-р Лізе Майтнер, австрійська німкеня, яка перша склала теорію про величезну енергію, скриту в атомі. Вона співпрацювала з проф. Отто Гагном, нобелівським лавреатом нуклеарної фізики, який помер 28 липня ц. р.

У ЛОНДОНІ И ПАРИЖІ ПРОГОЛОСЯТЬ плян 5-денного семінара, який відбудеться в Принстонському університеті в Америці на тему „З'єднані Держави, їх проблеми, їх впливи й образ у світі". У тому семінарі візьмуть участь 80 учених і політиків, в тому числі 31 американець, здебільша з ліберальних кіл. Запрошено туди також професорів з Москви.

У ГРЕЦІЇ ПРОГОЛОШЕНО декрет, що повинен стати додатком до конституції, за яким всі греко-православні єпископи відходитимуть у стан спочинку після 30-річного перебування на єпископському становищі та після 40-ка років свого священства. Таким чином найпізніший вік єпархіяльних єпископів буде 70 років. Внаслідку відійдуть три митрополити і 20 єпископів.

В ОФФЕНБАХУ НЕДАЛЕКО ФРАНКФУРТУ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВІДБУЛАСЯ перша крайова конференція новозаснованої комуністичної партії, головою якої є Курт Бахман. На тій конференції було 500 делеґатів; усіх членів партії є несповна 10.000. В лютому відбудеться партійний конґрес.

У МЮНХЕНІ ЗГИНУЛИ з рук скритовбивців троє видатних членів хорватської націоналістичної організації, між ними її голова й головний редактор організаційної газети. Всіх їх знайшли пострілянними в домівці „Союзу за з'єднану Хорватію". Здогадуються, що це вчинили вороги національного хорватського руху.

ІЗРАЇЛЬ ТВЕРДИТЬ, що під час гарматньої і ракетної стрілянини в минулу суботу почерез Суезький канал — коло 50-тичленний відділ єгипетського війська переплив на гумових човнах Суезький канал і висадився в обширі Квантари й Порту Тавфік. Після сутички з ізраїльцями, в якій згинули два ізраїльці й один єгипетський вояк — араби від'їхали назад до Єгипту. Члени Ради Безпеки Об'єднаних Націй дістали вже детальне звідомлення від голови військової Комісії Об'єднаних Націй для справ перемир'я, генерала Одда Булла.

ДО ЛОНДОНУ ВЕРНУВСЯ після 17-річного добровільного перебування у Франції 71-річний сер Освальд Мозлі, лідер британських фашистів з-перед останньої світової війни. За ті свої праві погляди він зазнав багато прикростей, але його не судили, а після війни швидко забули. Він заявив, що не буде брати активної участи в політичному житті, тільки писатиме спомини. Мозлі твердив, що щойно теперішній британський уряд прийняв закон, що він його пропонував 30 років тому — проти іміграції кольорових людей до Британії.

В ПІДГОТОВІ ЛЕТУ НА МІСЯЦЬ

Це друга частина ракети - підсилювача Сатурн С IV Б, яка викинула була космічний корабель Аполло 7 в кружляння довкола Землі. Під час кружляння довкола Землі Аполо 7 зустрівся з цією частиною ракети, яка удавала з себе інший космічний корабель, що буде потрібний під час лету до Місяця.

Джансон читатиме лекції в коледжах і університетах після закінчення президентури

Вашингтон. — Голова Відділу політичних наук в університеті Райс д-р Джозеф Купер повідомив, що президент Джансон найближчої весни читатиме лекції в цьому університеті. Це повідомлення звернуло увагу на це, що Президент дістав коло 40 запрошень із різних коледжів і університетів, щоб читав лекції після того, як залишить Білий Дім 20 січня 1969-го року. Минулого квітня Джансон прийняв запрошення від Тексаського університету, щоб читав лекції на політичному відділі цього ж університету, який буде відкритий в Остіні, Тексас, в 1970-му році. Численні університети в цілій країні запросили Джансона бути викладачем. Між цими університетами є такі славні, як Єйльський університет і Гарвардський. Массачусетський Технологічний Інститут, а також Тексаський Християнський університет.

Гомфрі хоче здобути 40 відсотків голосів, а Ніксон бажає великої перемоги

Клівленд, Огайо. — В останньому тижні виборчої кампанії обидва кандидати скріплюють свої зусилля, щоб 5-го листопада бути переможцями. Демократичний кандидат Гомфрі тішиться цим, що деякі опитування стверджують збільшення його популярности, хоч перед веде і надалі республіканський кандидат Ніксон. Гомфрі заявив, що він вірить в те, що дістане 40 відсотків всіх відданих голосів, а рештою, 60 відсотками мали б поділитися його противники Ніксон і Воллес. В політичних колах не дуже вірять в це, але Гомфрі запевняє виборців, що він буде переможцем. Гомфрі старається, щоб зорганізоване робітництво голосувало за нього, а не за Воллеса. Провідники робітничих спілок стараються впливати на своїх членів, щоб підтримало Гомфрі. Гомфрі промовляв в Кентоні, Акроні, Лорейні в стейті Огайо, та в Брукліні і Річмонді Гайтс в Ню Йорку. — Ніксон 28-го жовтня промовляв в Питтсбургу, Па., де закликав виборців дати йому таку велику більшість 5-го листопада, яка дозволила б йому певно урядувати в Білому Домі. Ніксон плянує в останніх вісьмох днях перед виборами відвідати сім великих стейтів, які мають три четверті електорських голосів.

Джеймс Мередіт підтримує кандидатуру Ніксона

Іст Бронсвік, Н. Дж. — Колишній студент університету стейту Міссісіппі негр Джеймс Мередіт, який перший став негритянським студентом повищого університету, заявив, що більшість негрів голосуватиме на республіканського к а н д идата Ричарда М. Ніксона та на кандидата на віце-президента Спіра Т. Еґню. Провідник негритянських борців за громадянські права сказав на пресовій конференції, що між негритянськими виборцями немає ентузіястів для Гомфрі-Мскі. Мередіт твердить, що Ніксон є найкращим кандидатом. За часів Айзегавера - Ніксона, казав Джеймс Мередіт, Найвищий Суд ЗСА вирішив, що окремі школи для негрів і білих є незгідні з Конституцією. Це було за урядування республіканця Айзенгавера, який в 1957 році вислав федеральне військо до Літтел Рок, Аркенсо, щоб здійснити закон про скасування сеґреґації. Мередіт перед пресовою конференцією конферував зі студентами Рутґерського університету та Даґлесс коледжу.

Заперечено, наче б поцілено кружляк „Ню Джерзі"

Сайґон. — Північно - в'єтнамське радіо принесло вістку, що північно - в'єтнамські надбережні батерії пошкодили своїм вогнем важкий американський кружляк „Ню Джерзі". З американського боку рішуче заперечено цьому. „Ню Джерзі" заплив на води Тонкінської затоки в минулому місяці й брав активну участь в бомбардуванні північно - в'єтнамських позицій. Від яких двох тижнів „Ню Джерзі" відплив трохи далі і припинив свою активну участь у боях, що преса вважала за жест доброї волі з американської сторони з уваги на закулісові розмови з північно-в'єтнамськими комуністами.

Десятки тисяч чехів демонстрували у Празі проти Москви

Прага. — В понеділок 28 жовтня ц. р. знехтувавши заклики державного й партійного проводу до поміркованости й вимінання всяких актів, які могли б дати притоку Совєтам до репресій, десятки тисяч студентів, робітників і рядових громадян вийшли на вулиці Праги з чеськими національними прапорами і демонстрували проти совєтських окупантів. Зібравшись в полудне на центральній площі св. Вацлава демонстранти сформували багатотисячний похід під Градчанський замок президента Свободи та, після того, під готель, в якому большевики встановили головну кватиру совєтських збройних сил. Перед тим готелем постійно стоять два совєтські танки й транспортні військові авта та „джіпи". Демонстранти палили на очах совєтських вояків „Правду", а коли — за наказом від совєтського старшини — чотири совєтські вояки схопили одного демонстранта — чеські поліціянти миттю „відбили" його, відвезли на поліційну станицю і звільнили. Похід демонстрантів пішов під Національний театр, де саме ставлено оперу Сметани, і там розв"язався. Міністер освіти Владимір Кадлец вийшов був до демонстрантів і пробував переконати їх, щоб вони мирно розійшлися, але не мав успіху. Щойно під вечір скінчились ті масові демонстрації, в яких чеські маси кричали: „Геть до Москви", „Хочемо свободи", „Руси — до дому" і т. д. Завдяки дуже тактовній поведінці чеській поліції — не прийшло ніде до проливу крови. Не відомо — як зареагує Москва.

Головний командант НАТО стверджує совєтську загрозу для Европи

Вашинґтон. — Головний командант збройних сил Атлантійського Союзу, генерал Лайман Лемніцер, який перебуває тепер в Америці, висловився у промові на річному бенкеті Товариства сприяння Американській Армії дуже виразно про актуальну совєтську загрозу для Західньої Европи. Він ствердив, що окупація Чехо-Словаччини була „повною тактичною несподіванкою' 'для альянтів і що совєтські т. зв. конвенціональні сили стоять у постійній бойовій готовості і мають можливість в кожній хвилині розпочати нову агресивну акцію. Ген. Лемніцер признав, що альянти нічого не знають про совєтські пляни й заміри, але для альянтів найважливіше те ,що з окупацією Чехо - Словаччини змінився балянс сил в їхню некористь, себто — у користь Совєтського Союзу. Генерал Лемніцер висловив надію, що на Раді НАТО, яка відбудеться в листопаді ц. р., вирішать зробити відворот від тактики легковаження загрозливої ситуації в Европі і, внаслідку — послаблювання НАТО. Він вимагав тепер скріплення збройних сил і збройної готовости НАТО. „Це тверезі факти, а не привиди — казав він — і не можна їх переочувати. Військовий балянс в центральній Европі значно змінився у некористь Заходу".

Не виправдались вістки про перелім у проблемі В'єтнаму

Сайґон. — Новозеляндський прем'єр Кейт Голіок, який прибув до Південного В'єтнаму й перевів довгі наради з тамошніми державними лідерами, заявив, що йому докладно відомі мирові пропозиції, що їх зробили ЗСА Північному В'єтнамові: прем'єр Голіок був два тижні тому у Білому Домі у Вашингтоні. Він ствердив, що президент Джансон тримає всіх союзників Америки докладно в курсі явних і засекречених розмов під час Паризької Конференції, та що останні американські пропозиції „найбільш благородні". Проте, він підкреслив, Північний В'єтнам нічого на них не відповів і від свого первісного непоступливого становища не відмовився. Австралійський прем'єр прибув до Південного В'єтнаму, щоб відвідати 600 новозеляндських вояків, які перебувають на протикомуністичному фронті у В'єтнамі. У спільному комунікаті, що його підписали Кейт Голіок і південно-в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє, відкидається вимогу комуністів, щоб переговорювати безпосередньо з підпільно-комуністичною організацією Фронт Національного Визволення. У тому комунікаті стверджується, що названий Фронт не є незалежною політичною одиницею, ані урядом. Відкидається теж концепцію такого „коаліційного" уряду, як його пропонують комуністи, себто з участю комуністів — напевне з найважнішими міністертвами в їхніх руках, щоб в швидкому часі зорганізувати комуністичний переворот. Північно - в'єтнамське радіо знову заперечило, наче б північно-в'єтнамський уряд погодився на якісь поступки в справі припинення налетів проти Північного В'єтнаму. Комуністи твердять далі, що „агресори" не можуть вимагати ніякої рекомпенсанти за припинювання своєї агресії, тому Північний В'єтнам далі вимагає беззастережного припинення бомбардування Північного В'єтнаму та „всіх інших ворожих актів" проти нього. Американські й південно-в'єтнамські військові кола вказують на пожвавлення комуністичних воєнних дій і не виключають, що вневдовзі комуністи поведуть якусь нову офенсивну акцію на більшу міру.

Кізінґер відвідав Портуґалію і Еспанію

Лісбона. — Західньо - німецький канцлер Курт Ґеорґ Кізінґер офіційно відвідав Портуґалію, де вітали його дуже парадно і сердечно. Хоч не проголошено офіційного комунікату — преса твердить, що новий портуґальський п р е м' єр Марсельо Каетано і Курт Кізінґер вирішили затіснити німецько - портуґальські взаємини. Каетано обіцяв підтримувати право Німеччини до з'єднання. Кізінґерові надали почесний докторат в одному портуґальському університеті. З Портуґалії Кізінґер поїхав з офіційними відвідинами до Еспанії.

„СОЮЗ 2" ПРИЗЕМЛИВСЯ В СССР

Москва. — Офіційно повідомлено, що штучний сателіт „Союз 2", який летів у космосі без людської залоги, успішно приземлився у понеділок 28 ц. м. на ближче не уточненій совєтській території, після триденного кружляння довкола Землі. Зате „Союз 3" з астронавтом, полк. Ґеорґієм Береґовоєм, далі кружляє у космосі, обкруживши Землю в минулий понеділок 33-ій раз.

ЕҐНЮ ЗАПОВІДАЄ БІЛЬШУ РОЛЮ ЕТНІЧНИХ ГРУП В ЗСА ПІСЛЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПЕРЕМОГИ

Спіро Еґню

Сан Франсіско. — Якщоб Республіканська партія перемогла в цьогорічних виборах, то Комітет Національностей, що існує тепер при Крайовому Комітеті Республіканської партії та допомагає в передвиборчій кампанії, продовжуватиме своє існування як дорадче тіло при Федеральному Уряді та матиме дорадчий голос як у внутрішніх так і закордонних справах — запевняв республіканський кандидат на віце-президента губернатор Спіро Еґню на зустрічі з представниками американської етнічної преси, що відбулася тут в неділю, 27-го жовтня. Конференцію зорганізував, покриваючи її кошти включно з коштами подорожі редакторів, Комітет за вибір Ніксона-Еґню і в ній взяло участь понад три сотні редакторів американських етнічних газет. З українців в конференції взяли участь: д-р Володимир Душник (видання УККА), Ігнат Білинський („Америка"), Джері Пронко („Народна Воля"), Володимир Мазур („Народне Слово"), інж. Михайло Комічак (українська радіопрограма в Питтсбурґу) і А. Драган („Свобода"). На зустрічі був приявний старший дорадник в кампанії за вибір Ніксона-Еґню проф. Лев Добрянський та двох місцевих громадян ,пп. Лиско і Цар.

Зустріч відбулася в готелі Ст. Франсіс та мала характер панелю. Редактори насамперед на письмі й опісля усно ставили різні запити й на них відповідав губернатор Еґню або його співробітники Герб Клайн та Елмер Гейнару. Відкрив конференцію директор інформації п. Мек Кінлі, запевняючи про те, що опісля потвердив губернатор Еґню: Республіканська адміністрація, якщо буде обрана, не тільки не забуде етнічних груп, але навпаки, користатиме з їхнього багатющого досвіду, а щоб ця користь була якнайбільша, всіляко сприятиме їхньому розвиткові.

Губернатор Еґню у своїй вступній заяві насамперед висловив приємність, що міг зустрітися з представниками етнічної преси, бо й він сам етнічного (грецького) походження. Його батько приїхав з Греції та осів у Балтиморі, де Еґню народився. Батько залишив йому велику спадщину рідної культури і традицій, якими він гордиться. У своїй ранній молодості відчув деяку „різницю", бо його товариші-сусіди вважали його за „іншого". Початково це його турбувало, але з роками він постановив на власнім прикладі доказати, що в Америці не тільки на папері, але й в практиці існує можливість рівности всіх громадян і тому він кандидував на виборчий пост та був обраний на губернатора, не зважаючи на його грецьке походження та на таке суто грецьке ім'я, як Спіро.

Між численними запитами, що їх поставили республіканському к а н дидатові на віце-президента репрезентанти етнічної преси, були:

Запит: Чи він думає, що його вибір на республікансь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українські демократи Пассейку й околиць влаштовують політичне віче

Пассейк, Н. Дж. — Українські демократи повіту Пассейк, Н. Дж., заповіли на неділю 3 листопада, година 3-я по полудні політичне віче, яке відбудеться у великій залі Української Централі при 240 Гоп стріт в Пассейкумісті. Голова зібрання Іван Чомко і заступники голов Стенлі Звір та Френк Мартин запланували цікаву програму на це пополудне, включно з виступом конґресмена Чарлза С. Джоелсона, який кандидує до перевибору, і також інших демократичних діячів з повіту і міста Пассейку, які кандидують на політичні становища.

Головним промовцем від Української Групи буде п. Йосип Лисогір, крайовий голова Українського Відділу у Крайовому Демократичному Комітеті.

Окружний Комітет УНСоюзу в Рочестері відзначить ювілей „Свободи" і УНС

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу м. Рочестеру, на своїх нарадах в суботу, 26-го жовтня, вирішив відзначити святочно 75-річчя „Свободи" і Українського Народного Союзу спільною імпрезою, яка мала б відбутися в наступному році на весну. Збори, в яких взяли участь представники шости Відділів Рочестеру, відкрив голова Окружного Комітету Василь Гуссар та по перевірці приявности репрезентантів Відділів зреферував плян нарад і мету скликання цих Зборів. Опісля секретар О. К. Володимир Гавриляк відчитав протокол із попередніх Зборів Округи, що його прийнято до відома без поправок. В доповіді на тему посилення організаційної праці УНСоюзу заступник головного предсідника Володимир Сохан подав ряд вказівок і порад для більше успішного ведення членської кампанії, як теж подав підсумки дотеперішніх досягнень Відділів Округи: Відділи Округи здобули до дня нарад 74 нових членів. Найкращі досягнення показали ось такі чотири Відділи та їхні секретарі: 24 нові члени — 367-ий Відділ (секретар Василь Попович), 19 членів — 316-ий Відділ (секретар Володимир Гавриляк), 15 членів — 217-ий Відділ (секретар Теодор Кубарич), і 8 членів — 437-ий Відділ (секретар Михайло Малинівський). Головний радний УНСоюзу Володимир Запаранюк в наступному слові поділився з учасниками нарад своїм досвідом організаційної праці та додав ряд цінних порад до порушених справ плянової і систематичної праці в терені. Після доповідей разгорнулася дискусія, в якій взяли участь: Константин Шевчук, який вів нарадами на переміну із Василем Гуссарем, В. Гавриляк, М. Малинівський, Т. Кубарич, Степан Васьків, В. Попович і В. Гуссар, який зробив вкінці підсумки нарад і закрив ці Збори Окружного Комітету.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Стратегія і політика ЗСА

Пентаґон переводить студії над американською військовою стратегією, найтісніше пов'язаною з закордонною політикою, договорами та міжнародними зобов'язаннями. З'єднані Стейти мають тепер кількасот військових, морських і летунських баз в усіх частинах світу. Коло 200 таких баз вважається за „життьово-важливі" для американської безпеки, — йдеться про те, котрі можна зліквідувати чи скомасувати. Це справа не тільки бюджету, хоч утримання всіх тих баз коштує річно круґло 5 більйонів дол. — і не технічних подробиць, а концепції американської закордонної політики. Конкретно: чи ЗСА мають вважати себе за „жандарма світу" і активно встрявати до різних льокальних закордонних конфліктів, виходячи з погляду американського інтересу, — чи завернути до концепції ізоляціонізму із зберіганням „фортеці Америки", — чи вести посередню елястичну політику. Комісія, що складається з високих військовиків і дипломатів, розглядає всі ці можливості й докладно обмірковує основні проблеми всіх закордонних країн, у яких ЗСА мають свої військові бази, як також можливості різного роду міжнародних конфліктів у найближчій майбутності. Праця цієї Комісії ведеться під кутом визначення американської закордонної політики, а з нею й військової стратегії, на найближчих 10 років. Висліди праці цієї Комісії, яка, між іншим, відвідала всі американські бази у світі, покривши коло 75.000 миль, — будуть пред'явлені новообраному Президентові.

Самий факт таких фахових студій надзвичайно відрадний, бо доказує, що невірними є закиди на адресу американської закордонної політики, начебто багато її ходів були „припадковими". Можна здогадуватися, що студії цієї Комісії Пентаґону й Державного Департаменту, розпочаті з доручення президента Джансона, прийшли внаслідок не тільки протиамериканських демонстрацій, влаштовуваних пацифістами з участю невідповідальних елементів та з закулісовою режисурою явних ворогів Америки, але й критики американської закордонної політики в різних прихильних Америці країнах та на терені самої Америки. Проблема щорічної американської економічної допомоги закордонові, яка охоплює в різних країнах і допомогу доставами військового характеру, вимагає остаточного з'ясування принципів, за якими треба її вести.

В останніх роках виринула низка неіснуючих до того часу гострих і загрозливих проблем: розвиток ядрової зброї в комуністичному Китаї, можливість нової агресії збоку Північної Кореї, територіяльні амбіції Пейпінґу у відношенні до Совєтського Союзу, але водночас також вияви його експансії на південь, — щораз небезпечніша ситуація на Близькому Сході із масовими доставами совєтської зброї Єгиптові й Сирії, — щораз сильніша морська фльота СССР на Середземному морі, „пустка" в обширі на схід від Суезу після відкликання відтіль британських збройних сил, врешті — демонстрація збройної сили Совєтського Союзу з переведенням окупації Чехо-Словаччини.

З ходу передвиборчої кампанії відомо, що не тільки в широких колах американського громадянства, але й у політичній верхівці існують великі розбіжності поглядів на американську закордонну політику, на зобов'язання ЗСА супроти закордону і на спосіб здійснювання тих зобов'язань. В'єтнамська війна, з одного боку, збільшила ряди тих громадян, які побоюються, щоб Америка знову не встрянула активно в якийсь міжнародний конфлікт, а з другого боку такі події, як у Чехо - Словаччині, підсилили антикомуністичні настрої. Однак, відомо, наприклад, що існують також сумніви, чи зберігати надалі систему обов'язкової рекрутації з плинним визначуванням щорічної рекрутаційної норми, чи будувати американську збройну силу на базі добровільного зголошування. Минулого року, після блискавичного перекинення одної дивізії летунським шляхом, відкликано частину американського війська з Німеччини. Мовляв — в умовах новітньої летунської техніки немає потреби тримати за кордоном великі з'єднання наземних військ, бо впродовж годин можна їх туди перевезти. Але змобілізування Совєтами 600-тисячної армії для окупації Чехо - Словаччини виявило, що совєтська стратегія, яка в теорії передбачає орудування ядровою зброєю, в практиці тримається старого, ще царського принципу — орудування великими наземними військами. Зрештою, остаточну перемогу можуть вирішити тільки наземні війська, які займуть ворожу територію.

З українського погляду найцікавіше, щоб Комісія Пентаґону ствердила, що найбільшою актуальною загрозою все ще є російсько - большевицький імперіялізм і що треба йому поставити греблю. Тоді студії й висновки тієї Комісії можуть мати історичне значення.

50-ЛІТТЯ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Мюнхен. — 28 жовтня ц. р. минуло 50 років від часу проголошення незалежности Чехо - Словаччини. Це сталося наприкінці першої світової війни, яку викликала нерозсудна політика віденського цісарського уряду. У червні 1914 р., коли в Сараєві сербський патріот Принцип убив наслідника австрійського трону Фердинанда, у Відні скинули відповідальність за атентат на сербський уряд, хоч уряд Сербії до цього не мав ніякого відношення. Уряд Австро - Угорщини послав сербському урядові ультимат, в якому вимагав для себе фактичного контролю над Сербією. Це була б ліквідація Сербії як незалежної держави. Сербський уряд відкинув ультимат, і військо Австро-Угорщини почало бомбардувати столицю Сербії — Београд. То був сиґнал до світової війни.

Між провінціями Австро-Угорської монархії Чехія мала найбільш розвинену індустрію і хліборобство: найкраща зброя (гармати і т. д.) вироблялася в Чехії. Чехи — робітництво, купці, промисловці — протягом XIX стол. опанували великі й менші міста своєї країни — Прагу, Брно, Пілзен, що раніше мали німецьку перевагу. Чехи мали в Австрії високі школи: університет і Технічний Інститут у Празі розвинене середнє шкільництво. В чеському крайовому соймі в Празі чеська мова була рівноправна з німецькою. Область судетських німців належала до провінції, що звалася раніше „Чеське Королівство" (ще й досі на будинку чеського національного музею в Празі на Вацлавській площі красується латинський напис: Museum Regni Bohemiae — Музей Чеського Королівства.

Перед першою світовою війною чехи мали значний вплив у Відні: міністри чеської національности засідали в австрійському уряді, чеські посли у віденському парляменті, приналежні до різних партій, виступали солідарно в обороні інтересів свого народу. Переважна більшість чеських політиків мала надію на реформу Австро - Угорщини, на перетворення держави у федерацію вільних і рівноправних народів.

Едвард Бенеш, пізніший президент Чехо - Словаччини, видав перед першою світовою війною книжку з пляном реорганізації Австро-Угорщини на основі федералізму. Того самого погляду був і Томаш Масарик, посол до австрійського парляменту від „партії реалістів".

Ситуація народів в Угорщині була інша: мадяри, хоч становили меншість супроти інших народів „корони святого Стефана", були гнобителями словаків, румунів, українців, хорватів. Це „право гнобителя" дала мадярам реформа Австрійської Монархії в 1867 р., коли австрійський цісар вирішив розділити імперію так, що в Австрії перевагу могли мати 10 мільйонів німців, а в Угорщині — 8 мільйонів угорців.

Створення „дуалістичної держави" — Австро - Угорщини — було тяжким ударом для чеської політики. 1848 року, під час „Весни Народів", Франтішек Палацький, чеський провідний політик і визначний історик, написав книжку „Ідея Австрійської держави", в якій доводив, що Австрія має історичне завдання охороняти малі слов'янські народи, бо без Австрії їх би захопила Німеччина або Росія.

Після створення Австро-Угорщини в 1867 р. між чехами і словаками зросли надії на Росію, як на „слов'янську державу", хоч Росія найдужче гнобила саме слов'янські народи — поляків, українців, білорусинів.

На початку війни 1914 р. Т. Масарик деякий час вагався, чи виступити іменем свого народу проти Австро-Угорщини. Перед виїздом за кордон він побував у Відні, де мав розмови з австрійськими політиками про те, як вони собі уявляють устрій Австро - Угорщини по війні. Ці розмови показали Масарикові, що рішальні чинники у Відні хотіли зберегти імперію без рівноправности народів. Після того Масарик покинув Австрію і за кордоном створив політичне представництво чехів і словаків для боротьби за незалежність.

Учень Масарика, Е. Бенеш також виїхав за кордон і почав у Парижі пропаґанду проти Австро - Угорщини. У 1915 р. в Парижі вийшла його книжка французькою мовою під заг. „Зруйнуйте Австро - Угорщину".

Велику вигоду мали провідники „чехословацької відсічі" (odboj) в тому, що вони були відомі в науковому й політичному світі держав Антанти. Масарик — професор філософії, був приятелем президента Вільсона та впливових англійців: журналіста Стіда і проф. Роберта Сітона - Вотсона. У Парижі до Масарика і Бенеша приєднався учений астроном Штефанік, словак, що мав добрі зв'язки в наукових і політичних колах Франції. Масарик і Бенеш були заприязнені з відомим французьким істориком Ернестом Дені, що написав кілька праць з чеської історії.

В Англії на початку війни 1914 р. в урядових колах ставилися до плянів чехословацьких патріотів створити незалежну державу з певним застереженням. У Лондоні плянували відірвати Австро - Угорщину від союзу з Німеччиною через сепаратний мир.

Царський уряд поставився до чеських плянів — зруйнувати Австро - Угорщину — з підозрінням: адже чехи й словаки були, на погляд російських монархістів, „підданими" австрійського імператора та угорського короля, і, порушивши присягу вірнопідданства, були б „зрадниками свого монарха". Тому чехословацькі військові відділи були створені спершу у Франції, а в Росії, переважно на Україні, творились вони тільки після упадку царського режиму.

Президент Вільсон визнав чехословацький національний комітет на чолі з Масариком за законне представництво чехів і словаків. Коли ж австрійський уряд заявив у жовтні 1918 р. про свою охоту миритися з державами Антанти, то Вільсон відповів, що Австро - Угорщина повинна визнати право чехів і словаків створити незалежну державу.

28 жовтня 1918 р. у Празі чільні чеські та словацькі діячі проголосили створення незалежної Чехословацької Республіки і взяли владу в Чехії в свої руки. На Словаччині, що була під мадярами, визволення не пішло так гладко, бо угорці хотіли зберегти „корону св. Стефана" в старих кордонах.

Тільки 30 жовтня зійшлися словацькі патріоти в місті Святий Мартин і заявили, що Словаччина належить до Чехословацької Республіки. Проти цього мадяри виступали збройно, але мусіли скоритися перед рішенням держав - переможниць.

Українці, еміґранти з Закарпаття, що мали назву „угро - русини", уклали договір з представниками чехів і словаків, щоб Закарпатська Україна стала після війни автономною частиною Чехословацької Республіки.

Слід згадати, що большевицький уряд Леніна, створений 7 листопада 1917 р., поставився вороже до боротьби чехів і словаків за державність. Ленін уважав, що „соціялізм" можна створити тільки у великій державі. Тому, на його погляд, треба було зберегти Австрійську імперію і Російську великодержаву. Малі народи (до „малих народів" Ленін зачисляв теж 40 мільйонів українців!) вождь большевизму називав „паразитами"...

Масарик був у Росії та в Україні наприкінці 1917 і на початку 1918 р. і бачив, як большевицька партія руйнувала армію і фронт пропаґандою „братання" з військом Німеччини та Австро-Угорщини.

Уряд Української Народньої Республіки бачив небезпеку від руїни фронту і пробував забезпечити Україну від окупації німецьким та австро - угорським військом змiцненням фронту українізованими полками. Але большевицька пропаґанда за негайний мир і проти „буржуазної Центральної Ради", яка, мовляв, „продалась капіталістам Антанти", зруйнувала дисципліну в несвідомій масі.

Український уряд, слідом за Румунією, 9 лютого 1918 р. мусів підписати мировий договір з Центральними Державами в Бересті. Ці переговори не перешкодили йому поставитись приязно до Масарика і чехословацьких леґіонів, зформованих в Україні. Цим леґіонам український уряд дав зброю, коні, харчі. З України леґіони рушили через Росію і Сибір аж до Тихого океану, відби-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ірина Іванчишин

БАТЬКИ І ДИТЯЧА КНИЖКА

Раз добром налите серце
Ввік не прохолоне.
Т. Шевченко

Живемо серед чужого довкілля і, наперекір асиміляційним впливам та песимістам, хочемо зберегти українську самобутність у діяспорі. Втративши рідний ґрунт, ми не втратили, однак, своєї національної культури, яка у вільному світі має всі можливості розвиватись. А основним чинником, що відкриває перед нашою дитиною двері до вікових надбань української культури, є рідна мова і друковане слово.

Батьки і родинне середовище — перші й найважливіші вчителі рідної мови. Батьки вчать дитину української молитви, пісні, розказують і спільно з дитиною читають казку, щоб її змалку привчити дружити з українською книжкою. На все життя залишився у нас, старшого покоління, теплий спогад, коли збиралась родина і при світлі нафтової лямпи ми, діти, читали з батьками безсмертного „Лиса Микиту" І. Франка або неперевершені байки Л. Глібова. Це — оті „книжок дитячих незабутні чари", як висловився Микола Зеров у одному з своїх сонетів.

На рідних землях наша книжка справді була духовою поживою і гордістю кожної родини. Нашу книжку читали не тільки діти інтеліґентних батьків, але з особливим пієтизмом також діти селян по всіх закутках рідної землі, під усіма ворожими окупаціями. І тепер за свободу української мови і книжки караються по московських тюрмах і концтаборах найсвідоміші дочки і сини України.

Тим часом ми у вільному світі, у країні найбільшого матеріяльного добробуту, мало дбаємо про свої культурні вартості і духові потреби, а українську дитячу книжку відсуваємо на останнє місце.

Зупинімось на хвилину у шаленому коловороті буденних справ і поцікавмось жертвенною працею Об'єднання Працівників Дитячої Літератури — ОПДЛ. Викрешімо у серці настільки доброї волі і зрозуміння до основних справ української дитячої літератури, щоб проголошений у цьому році Двомісячник Української Дитячої Книжки — ДУДК — увінчався якнайкращими моральними та матеріяльними успіхами.

Засновуймо і збагачуймо дитячі бібліотеки новими книжками, а прекрасно опрацьоване видання ОПДЛ „Ми і наші діти" за редакцією Б. Гошовського хай стане настільною книгою кожної родини.

Розгляньмось у нашій громаді за можливістю зорганізувати Гурток Юних Книголюбів, який стимулював би у наших дітей та молоді зацікавлення і охоту до читання рідної книжки.

Докладімо усіх старань, щоб наші діти змалку у коло своїх зацікавлень впровадили українську книжку і журнал.

Щоб запевнити високий рівень і широкий вибір дитячих книжок з різноманітною тематикою, не вистачить жертвенної праці здібних письменників та ілюстраторів. Тут ще потрібні зрозуміння і матеріяльна підтримка всього суспільства, а передусім батьків, бо діти — це наша майбутність, це перемники релігійних і національних стремлінь та ідеалів української спільноти.

Послідовно розбудовуймо дитячі видавництва у діяспорі, особливо тепер, коли комуністична Москва не задовольняється безпощадним нищенням української культури, її працівників та русифікуванням нашої молоді на Рідних Землях, а простягає руку по душу наших дітей навіть у вільному світі, засипаючи наші книгарні дешевою пропаґандою у формі гарно розмальованих книжок українською, мовляв, солов'їною мовою.

Не дозвольмо Москві та її поплентачам звести на манівці наших дітей, а на сторожі їх душ поставмо українську книжку, надихану релігійно-національним змістом. Значок і опінія ОПДЛ — це найкраща рекомендація для української дитячої книжки, що допоможе батькам виховати свідоме українське покоління поза межами Рідної Землі.

Приспішено експлуатують родовища живого срібла на Закарпатті

Всю територію України обстежують сотні геологічних розвідок АН УССР та АН СССР, вишукуючи корисні копалини, нафту, природній газ тощо. На Закарпатті вже декілька років видобували мінерал червоного кольору, з якого виробляють живе срібло чи „ртуть", але переробляли мінерал аж на Донбасі. Тепер біля селища Вишково збудовано спеціяльне підприємство. Довкруги струмки Шаян геологи виявили дуже великі поклади того цінного мінералу, і там вже виростає робітниче містечко, з метою найшвидшої експлуатації новознайдених родовищ, про що інформувала „Молодь України" з 18 жовтня.

ПРОЩАННЯ

Це був січень, а може май,
Та нарешті, не має значення!
Я сказала тобі: „Прощай".
Ти сказав мені:
„До побачення!"

Нам на плечі спадав
білий цвіт
Або сніжинки мережані.
Синє сяйво у тебе з-під вік,
Сильні руки твої обережні.

Я сказала тобі „Прощай",
Бо хотіла, щоб ти заперечив.
Це був січень, а може, май,
Білий цвіт або сніг на плечах.

ГАЛИНА ГОРДАСЕВИЧ

З української преси

ЗА ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

„Українське Слово", Буенос Айрес, Арґентина, з 18 серпня ц. р. У статті „Щоб краще нам жилося" автор закликає батьків здійснювати у виховуванні своїх дітей проповідуване ними гасло „Бог і Україна".

„... Це святі слова! Чи всі наші виховники звертають пильну увагу на ці святі слова? Згадуючи про Бога — маємо на увазі релігійне виховання нашого молодого покоління; згадуючи про Україну — наше патріотичне виховання. Не слід прищеплювати дітям свої приватні амбіції... Нас на чужині ніхто не гнобить і ніхто не забороняє молитися і посилати дітей до церкви. Звичайна річ, до церкви йдуть люди Богові помолитись і вислухати Слова Божого. Священик у церкві повчає, як жити згідно з Божими заповідями. Чому ж ми не стараємося виховувати наших дітей згідно з Божими законами? Від довшого часу маємо в нашій газеті оголошення про науку релігії в церквах. Обов'язком кожного батька подбати, щоб його дитина послухала таку науку..."

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ В ЦЕРКВАХ

„Визвольний Шлях", Лондон, Британія, кн. 6 за 1968 р. У статті В. Буженка розглядається проблему Української Католицької Церкви в країнах, в яких українці живуть серед „латинників".

„Наша українська спільнота, головно провідники та вірні наших Церков, мусять остаточно зрозуміти, що без нашої рідної мови, культури і традиції нема східнього обряду. Кожне відчуження від свого українського — це смертельний замах на рідну Церкву... Належало б перш усього звернутися із закликом до наших інтеліґентних народолюбних сил, щоб вони не лишали нашої Церкви для маси, як це діється, скажім щиро, не тільки на південноамериканському терені, але теж і на північноамериканських землях. Наші провідники мусять подбати, щоб до наших духовних шкіл і новіціятів вступав справді національно - свідомий елемент, бо тільки національно - свідомий елемент наших церковних громад може втримати й розвивати нашу Церкву".

ПРО УКРАЇНУ В КАНАДІЙСЬКІЙ ПРЕСІ

„Наша Мета" з 19 жовтня ц. р. стверджує, що англійська і французька преса в Канаді пише щораз частіше про українські справи.

„Чужомовна преса останнім часом присвячує дещо більше, ніж звичайно, уваги Україні та її становищу в Совєтському Союзі. Прачи-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Наталія Пазуняк

ОБОРОНА ПРАВ ЛЮДИНИ В АСПЕКТІ ІДЕОЛОГІЇ ТА ДІЇ СФУЖО

(3)

Така була основна схема побудови і праці Федерації. Треба при тім підкреслити, що СФУЖО ніколи не обмежувала своєї діяльности офіційними чинностями, натомість активно реаґувала на події національної ваги.

Тож, коли в 1954 р. Москва прославляла 300-ліття Переяславського договору, наша Федерація виступила перед своїм і чужинецьким світом з вияснениями дійсних злощасних наслідків цього акту; тоді, коли жіночі прокомуністичні організації в Европі за спонукою Москви видвигали Свято Жінки, що його комуністичний світ відзначає 8 березня, — СФУЖО вислала міжнародним жіночим організаціям елябoрат-вияснення про дійсний стан жінки, її умов праці й умов родинного життя в Совєтському Союзі.

Коли ж генеральний секретар ОН Даг Гаммершилд виступив в обороні поневолених колоніяльних народів, то СФУЖО привітало це і підкреслило існування ще однієї, ніким не рушеної колоніяльної держави СССР та долю українського народу й інших народів.

Велике зворушення викликала у 1956 р. в рядах членства СФУЖО вістка про геройський спротив і смерть в таборі Караганди 500 (п'ятисот) жінок-українок, що стало спонукою до створення при СФУЖО „Фонду 500", призначеного на потреби Батьківщини. Це лише приклади, що кидають світло на настанову до проблем нашого жіноцтва — членства СФУЖО та його Управи.

Не згадуємо тут про всі почини й діяльність СФУЖО в усіх ділянках внутрішньої праці, яка хоча б у виховній ділянці з окремою увагою до потреб матері та з виготовленням фахових матеріялів для дошкілля; або ж у культурно-освітній і народного мистецтва чи в ділянці суспільної опіки, де внесено цілковито модерна трактування у веденні цієї діяльности. Також не обговорюємо тут осягів у видавничій, пресовій та журналістичній ділянці. Згадати б хоча постійне ведення сторінки СФУЖО в „Нашому Житті" і вже 5-літнє видання бюлетеню СФУЖО, що їх розсилаємо на різні адреси на всіх континентах. Важливим фактором праці СФУЖО є наші міжкрайові континентальні Конференції, що дають змогу досліджувати специфічні умови життя і праці наших поселень. Такими були Конференції в Торонті для Америки і Канади, в Англії для Европи та в Бразилії для Південної Америки.

Треба, однак, відмітити факт, що в усій тій різнородності починів і многобічності аспектів праці СФУЖО і іноді відмінного трактування окремих проблем поодинокими складовими організаціями — співпраця Управи з членством була звичайно гармонійна й позначена рисами толерантности та вирозуміння, не зважаючи на те, а може саме тому, що відбувалася на базі свобідного добровільно прийнятого організаційного зв'язку, яким є федерація, що стоїть на широкій загальнонаціональній ідеологічній плятформі. Адже СФУЖО стоїть на високих засадах християнської етики, адже СФУЖО постійно спрямовує зір свого членства на потреби далекої Батьківщини-України, на її вимоги до нас, вільних поселенців вільного світу. Адже СФУЖО засновує свої вказівки чи поради на прадавніх осягах духа рідної культури. Адже СФУЖО засновує свою працю на досвіді попередніх діячок українського жіночого руху, вибираючи те найкраще і найконструктивніше з пройденого, те, що видержало пробу часу й ударів історичної долі народу. І може найважливіше це те, що провід СФУЖО вірить у доброту, щирість, відданість і посвяту української жінки.

Коли вже характер нашої федерації є очевидним, — можемо приступити до відповіді на поставлене нами раніше питання: Яку ролю відіграє і яке становище займає в світлі сучасности українське жіноцтво?

Коли терпить і бореться нарід, коли терпить і не уступає там під натиском чужої й ворожої духовости українська жінка й мати, то й ми, українське жіноцтво, тут зосереджуємо нашу думку над тим, як допомогти їй. Це питання було поновно поставлене недавно, в листопаді 1967 р. на Сесії Українського Жіноцтва, що відбулась в рямцях СКВУ в Ню Йорку. Було воно одною з чільних проблем, предметів нарад та попередніх дослідів. Опрацьовувала це Секція Підсовєтських Студій Сесії у тісній співпраці з референтурою СФУЖО даного сектору та з жіноцтвом, не зв'язаним з організаційною мережею СФУЖО, що брало активну участь у Сесії.

Отож першим і основним постулятом стала потреба єдности справжньої, глибоко відчутої, зафіксованої в дії, а навіть і організаційних формах, — хоча б для координації праці. Бож які незначні, які неважливі наші різниці, розбіжності й поділи, які малі вони в обличчі страждань Батьківщини і в обличчі тієї геройської постави хоча б тих жінок, що провели вже 21 рік на совєтській каторзі і що відбувають своє 25-літнє ув'язнення? Які ж малі вони, ті розбіжності наші, хоча б перед зраненою горем, але не скореною дружиною поета й науковця Караванського, про що свідчить унікальний збір документів В. Чорновола. Ця жінка домагається у влади, щоб її мужа розстріляли, бо вони його не здолають переробити на своє, то хай же хоч не страждає даремно...

Горе однієї людини — це наче замкнена у собі цілість, це дзеркало страждань нації. Що ж коли перед нами мільйони й мільйони таких страждань? Де ціна їм? І де міра? І чи можемо ми протиставити їм наші дрібні незгоди, амбіції чи образи? Даймо на це відповідь усі. І зробім із цього правильний висновок. Зробім його в імені закону любови до ближнього, що безнастанно діє в світі, чи ми того хочемо чи не хочемо.

Це — наш перший і головний висновок. Другим кроком є дія: отож спрямувати свої сили на те, чого наші сестри в Рідним Краю не можуть осягнути, бо їм це заборонено. Творити ті цінноші культурного, релігійного, суспільного життя, яких вони на Рідних Землях позбавлені. І третє: це, маючи достатні фактичні інформації про умови життя й праці українського населення в Україні, діяти в обороні покривджених. В цій саме цілі урухомлено постійну Комісію Підсовєтських Студій при даній референтурі СФУЖО.

Ми згадали на початку наших роздумів про визначні, епохальні події, що відкривають собою етапи всенаціонального змагу. Ми думаємо, що це не буде перебільшенням, коли скажемо, що такою подією є саме поява на еміґрації в останніх місяцях документальних матеріялів з України про сильний, гідний української людини спротив ворогові у його зазіханнях на душу її і її елементарні людські права. Такими є для нас матеріяли В. Чорновола й інших в'язнів совєтських таборів, притому й жінок-в'язнів. Ці матеріяли документально свідчать, що українська людина жива і повна духової снаги, і ми її мусимо підтримати в її нерівнім бою. Сталося так, що праця нашої Сесії Українського Жіноцтва, яка проходила ще без відома про ці матеріяли, велася наче в очікуванні на них.

(Далі буде)

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $540,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $12,000 ЩЕ ПОТРІБНО: $48,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

50-ЛІТТЯ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ваючись від росіян „червоних" і „білих", що хотіли їх роззброїти. Російська комуністична пропаганда довший час ставилася вороже до Чехо - Словаччини. Була навіть створена леґенда, мовляв, Масарик готував плян убити Леніна та інших совєтських вождів..

Між двома світовими війнами в Чехо - Словаччині не був здійснений плян Масарика — зробити із Чехословацької Республіки „нову Швайцарію" на основі федерації рівноправних народів. В чеських політичних партіях переміг централізм. Тому перед другою світовою війною між судетськими німцями, словаками, мадярами і українцями поширився рух проти централізму. Це використав Гітлер для знищення Чехословацької Республіки в 1938 і 1939 році.

Перебувши майже шість років під німецькою „протекцією", а від 1948 р. під „протекцією" Москви, чехи й словаки схотіли під владою ліберальних комуністів бути господарями у власній хаті. Цей новий напрям почато від січня 1968 р. В Чехо - Словаччині поставлено на постаменти пам'ятники Масарика, що були віддані до музеїв під диктатурою сталінців; скасовано цензуру преси, дозволено вільну дискусію. На чолі компартії став Дубчек, словак. Виготовлено проєкт реформи держави в дусі федералізму. Людність Чехо - Словаччини надіялася дихнути вільно особливо 28 жовтня 1968 р., в півсторіччя проголошення самостійности республіки. Ці надії зруйнували танки і гармати „братніх", комуністичних країн...

Все ж чехи й словаки не можуть забути 28 жовтня, хоч Москва дивиться кривим оком на цей ювілей. Свято чехословацької державности — це докір Москві, що затоптала силою порив людности цієї країни до незалежности і вільности політичної. Ювілей Чехо - Словаччини — це удар по доктрині „непомильного Леніна", що в 1917-1918 р. готовий був передати чехословацьких леґіонерів Німеччині та Австро - Угорщині на розправу.

І під російською окупацією чехи й словаки не зреклися свого ідеалу — бути незалежними й вільними. Після 21 серпня 1968 р. можна було читати в „нелеґальній" літературі в Чехо-Словаччині слова Масарика, що культурний і зорганізований народ не може бути надовго поневолений.

П. А.

27-го жовтня чеський парлямент прийняв у принципі зміну державного устрою Чехо - Словаччини, перетворивши її на Федерацію Чехії і Словаччини на рівних правах і обов'язках із ґарантуванням прав українців, поляків, німців і мадярів. — Ред.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого

бл. п. ОЛЕГА БОБЯКА

з Дітройту, Міч.

складають 25.00 долярів

на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті.

Родина ПЕЛЕХІВ
Мейпелвуд, Н. Дж.

В Україні самовільно будують ґаражі, домагаються запасних частин

Міські ради не видають дозволів на будування ґаражів, а будівельники-архітекти не плянують ґаражів навіть при великих домах-гуртожитках. У листі з Вінниці, надрукованому в „Радянській Україні" з 5 жовтня, власник нового авта „на яке „стягався не один рік", пише, що не має де приткнути свого „Москвіча": „Самовільне будівництво гаражів у місті набирає все ширшого розмаху. І це зайвий раз говорить про певні прорахунки в діяльності міських організацій". Лише кожний 6-ий власник авта може „пробитись" на ремонтну автостанцію, бо їх занадто мало. Газета інформує: „Однак не треба думати, що раз автомобіліст „пробився" на станцію технічної допомоги, — його автомобіль буде полагоджено. Ось які діалоги можна тут нерідко почути. — В моїй машині із передніх коліс сочиться гальмова рідина, — бідкається один із клієнтів. — Треба, мабуть, міняти манжети. — А ви їх маєте? — спитав майстер, який приймає замовлення. — У нас ці манжети вже не пам'ятаю коли і були. — Немає і багатьох інших запасних частин — поршнів, вкладишів, ресор „немає фарб . . ." З рік-півтора треба чекати покупцеві в черзі, доки дійде в списку на авто його прізвище до „заповітної мети": два-три роки треба дуже пильно відкладати всім працюючим у родині, щоб придбати авто, але потім починаються „ходження по муках" у той час, коли влада пишається космічними „спутніками", Це стосується не лише автомобіля, а й граблів, голок, прасок, підків, віників та багатьох ін. необхідних товарів.

НАКИДАЮТЬ ПРИМУСОВІ ТОВАРИ

Як і в минулому, у крамницях продовжується практика накидання непотрібних товарів покупцям. „Радянська Україна" з 6 жовтня навела декілька прикладів, між ними такий: „Ми дамо вам 10 радіоприймачів „Айдас" (як і на „Спідолу", на них є підвищений попит), — казав він, — а ви купите у нас ще кілька радіол, отих, що подорожче. Оскільки радіоли були непотрібні, прокатники не одержали і необхідних їм портативних радіоприймачів".

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. СТЕПАНІЇ з ТАНАСІЙЧУКІВ НОВОСІВСЬКОЇ

склали на Фонд ім. В. Залозецького при ЦОБУ:
УАК „Чорноморе" — 25.00 дол., пані-матка Олена Циганюк — 5.00 дол., проф. Гр. К. — 5.00 дол.

ЦЕНТРАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУКОВИНЦІВ-УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ

„Засумуй трембіто та на всі Карпати . . .!

З Волі Всевишнього, дня 24-го жовтня 1968 р. в Німеччині, ненадійно відійшов до Вічної Ватри на 82-му році життя письменник — „Співець Гуцульщини"

бл. п. проф. МИХАЙЛО ЛОМАЦЬКИЙ

Почесний Член Т-ва „Гуцульщина", член Почесного Комітету Першого і Другого З'їздів Гуцульщини, визначний педагог, журналіст та суспільний діяч.

ПОХОРОНИ відбулися у вівторок, дня 29-го жовтня 1968 р. в Мюнхені, на цвинтарі „Вальдфрідгоф", в год. 2-ій по пол.

Замість полонинських шовкових косиць на свіжу могилу Покійного, просимо слати жертви на „Видавничий Фонд Гуцульщини".

Осиротілим Доням пок. Професора, шлемо на хвилях полонинських вітрів, наше щире співчуття у Їхньому важкому горю.

ГУЦУЛЬЩИНА — Т-во Гуцулів-Верховинців

Ділюся сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 27-го жовтня 1968 р. в Ню Йорку упокоївся в Бозі мій Найдорожчий ЧОЛОВІК

бл. п. ІВАН РОШКО

народжений в Україні, проживши 52 роки.

ПАНАХИДА — у вівторок, 29-го жовтня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу, 30-го жовтня 1968 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Пресв. Марії, при 121 East 7th St., New York City, а опісля на цвинтар Rosehill в Linden, N.J.

В глибокому смутку —
дружина — ОЛЬГА

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК

повідомляє про

ЩИРШІ СХОДИНИ ЛІКАРІВ з РОДИНАМИ

що відбудуться

в суботу, 9-го листопада 1968 року

год. 7-ма веч.

в УКРАЇНСЬКІМ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

В програмі — ВРАЖЕННЯ З ПОДОРОЖІ В УКРАЇНУ З ВИСВІТЛЕННЯМ ПРОЗІРОК Д-РА АНДРІЯ ТЕРШАКІВЦЯ.

Вечір в заряді СЕКЦІЇ ДРУЖИН ЛІКАРІВ.

В РАМКАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ВІДЗНАЧУВАННЯ 50-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ 1918 Р.

— відбудеться —

в п'ятницю, 1-го листопада 1968 р.

в залях

УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
при 2 Е. 79-ій вул. в Ню Йорку

З'ЇЗД ЛИСТОПАДІВЦІВ

ЖИВУЧИХ, АКТИВНИХ УЧАСНИКІВ ПРОПАМ'ЯТНОЇ ЛИСТОПАДОВОЇ НОЧІ 1918 Р. У ЛЬВОВІ ТА ПОЗА ЛЬВОВОМ.

Початок год. 6-та веч.

До участи запрошується усіх активних учасників Листопадового Чину.

В ПРОГРАМІ:

Відкриття і молитва. Привіти.
Поклик Листопадівців присутніх та неприсутніх. Поклін погибшим. Поклін героїзмові Української Галицької Армії. — Д-р Михайло Гуцуляк.
Доповідь учасника Листопадового Перевороту — проф. Микола Чубатий.
Спомини двох Листопадівців: Д-р Михайло Гуцуляк та Д-р Вол. Михайлів.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА:

Скрипка: Проф. Володимир Цісик, — акомпаніює — п-ні М. Цісик-Хруцька.
Сольоспів: Ганна Шерей, при фортепіяні Калина Чічка-Андрієнко.
Показ прозірок (слейдів) баталістичних картин на тему визвольних змагань — мистця Івана Кучмака.
Закриття і молитва.
Після офіційної частини

СТРІЧА з ГІСТЬМИ

при скромній перекусці.

Вступ за датком 5 (п'ять) дол. на видання публікацій про Перший Листопад зі споминами учасників Листопадового Зриву.

Управа Комітету.

КОНКУРС

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

ПРОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ПРОЄКТ ПАМ'ЯТНИКА НА ГРОБІ ОСНОВОПОЛОЖНИКА ПЛАСТУ

сл. п. д-ра ОЛЕКСАНДРА ТИСОВСЬКОГО

У ВІДНІ, АВСТРІЯ.

Реченець віддання конкурсових праць: 1-го березня 1969 року.

Нагорода за найкращий проєкт 500.00 дол.

Жюрі конкурсу: ст. пл. Марта Гірняк-Воєвідка, Яків Гніздовський, пл. сен. Микола Кузьмович, пл. сен. Антін Малюца, арх. Ярослав Січинський.

Зацікавлені участю в конкурсі одержать усі потрібні інформації, виміри та світлини у Головній Пластовій Булаві. Готові проєкти надсилати під кличкою із прізвищем в окремому конверті на адресу ГПБ:

PLAST — HPB
140 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Літературно-Мистецький Клюб у Філядельфії

Субота, 2-го ЛИСТОПАДА 1968

Домівка „СОЮЗУ УКРАЇНОК"
(вул. 13 і Раскомб)

МИКОЛА ХИМИЧ

доповідатиме на тему:

„ЧОМУ МИ НЕ ГОСПОДАРЯМИ ВЛАСНОЇ ЗЕМЛІ"

(Історично-економічний огляд).

Вступ за добровільними датками. Гостей щиро вітаємо.

Початок о год. 7-ій вечора

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання

Літературознавчої Секції Академії

Доповідь Д-ра Івана Фізера

(проф. Ратґерс Університету):

„УКРАЇНІКА НА ШОСТОМУ МІЖНАРОДНОМУ КОНҐРЕСІ СЛАВІСТІВ У ПРАЗІ, 1968".

Засідання відбудеться

в неділю, 3-го листопада 1968 року

о 6-ій год. 30 хв. веч.

в приміщенні АКАДЕМІЇ: 206 Вест 100 вул., Н. Й.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ 50-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ і УГА

при співучасті

Школи св. Івана Хрестителя і Молодечих та Комбатантських Організацій

під патронатом

Українського Конґресового Комітету Америки Відділ в Ньюарку, Н. Дж.

— влаштовує —

в НЕДІЛЮ,

3-го листопада 1968

Год. 4-та по пол.

Заля
ІРВІНҐТОН ГАЙСКУЛ
при Клінтон Евню
в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

для відзначення

ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ і УГА 1918 РОКУ

що його перевели українські вояки і молодь, займаючи революційним збройним виступом столичний Город Львів, даючи почин відбудови Української Державности на тих землях.

В ПРОГРАМІ АКАДЕМІЇ:

1. Американський і Український Гимни — Шкільний Хор.
2. АПЕЛЬ: Комбатанти і Молодь.
3. а) „В моїм краю далекім", пісня; б) „Україно", деклямація; в) „Чи є в світі", пісня — виконують діти зі садочка при парафії св. Івана Хрестителя в Ньюарку.
4. Святочна доповідь: д-р Роман Крипяльський.
5. Монтаж: Ілюстрація піснею та словом дій Українського Стрілецтва — виконує Шкільний Хор та Декляматори при Школі св. Івана Хрестителя.
6. а) „Ой ви поля", В. Барвінського; б) „Синя чічка", муз. М. Гайворонського; в) „Ой козаче мій", муз. М. Гайворонського — сольо-сопрано виконає пані Марія ЛИСОГІР, Сити Опера, Н. Й.
7. Пісні: стрілецькі, дивізійні та УПА — виконає Хор при Станиці Братства 1 УД УНА в Ньюарку, Н. Дж.

Диригенти Хорів: М. Добош і О. Головацький. Садочок: п-ні В. Ковблянська. Деклямації: п-ні М. Робак. Фортепіяновий супровід: Галя Клим і О. Сигіда. Декорації: Ф. Луцишин.

ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ ВІДДІЛ в НЮАРКУ, Н. Дж.

ділиться сумною вісткою з усіма Побратимами, що 26-го жовтня 1968 р. відійшов від нас незабутній ПОБРАТИМ

Поручник ВІКТОР СИГАЛІВ

основоположник нашого Відділу, кількарічний член Управи і прикладний член.

ПАНАХИДИ — в понеділок і вівторок, 28 і 29-го жовтня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвина, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.

ПОХОРОН в середу, 30-го жовтня 1968 р. о год. 8:30 ранку до церкви св. І. Хрестителя, а звідтам на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВШ. ближчій і дальшій Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА

СПІВОЧЕ Т-ВО „ТРЕМБІТА" в НЮАРКУ, Н. Дж. ділиться з Членами і Громадянством сумною вісткою, що в суботу, 26-го жовтня 1968 р. ненадійно відійшов у Вічність

бл. п. ВІКТОР СИГАЛІВ

основник Т-ва, перший голова „Трембіти" і його Почесний Член, і активний член до кінця Його життя.

ПАНАХИДИ — в понеділок і вівторок, 28-го і 29-го жовтня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин - Литвин.

ПОХОРОН в середу, 30-го жовтня 1968 р. о год. 8:30 ранку до церкви св. І. Хрестителя, а опісля на Український Православний Цвинтар в Б. Бруку, Н. Дж.

ВШ. Родині Покійного складаємо найглибші вислови співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу, складаємо 15.00 долярів на Українських Інвалідів, 5.00 дол. на Службу Божу за Спокій Його Душі.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ „САМОПОМІЧ" та ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" в НЮАРКУ, Н. Дж.

з глибоким жалем повідомляють своїх Членів і Українське Громадянство про несподівану смерть дня 25-го жовтня 1968 року довголітнього члена Управ обох Установ

бл. п. мґра БОГДАНА ШАРАНЕВИЧА

ВШ. Родині Покійного висловлюють найщиріші співчуття.

УПРАВИ ТОВАРИСТВ

„САМОПОМІЧ" — ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА і ОУА в НЮАРКУ, Н. Дж.

у глибокому смутку сповіщають своїх Членів та Українське Громадянство, що

бл. п. ВІКТОР А. СИГАЛІВ

поручник Української Дивізії, довголітній член Управ обох Товариств, незабутній співробітник, ненадійно відійшов у Вічність ранком, 26-го жовтня 1968 року.

ВШ. Родині Покійного складають найглибше співчуття

УПРАВИ ТОВАРИСТВ

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" в НЮАРКУ, Н. Дж.

ділиться зі своїми Членами та всім Українським Громадянством сумною вісткою, що дня 25-го жовтня 1968 р. в Ірвінґтоні, Н. Дж. ненадійно упокоївся у Бозі на 51-му році життя заслужений член Товариства

БОГДАН ШАРАНЕВИЧ

МАҐІСТЕР ФАРМАЦІЇ

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 29-го жовтня 1968 року з Української Католицької Церкви св. І. Хрестителя в Ньоарку, Н. Дж., на цвинтар Gate of Heaven у Випані, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМЯТЬ!

Родині Покійного складаємо наші найщиріші співчуття.

УПРАВА УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ

ділиться сумною вісткою з усіма Членами та Українською Громадою, що дня 25-го жовтня 1968 р. в Ірвінґтоні, Н. Дж., ненадійно упокоївся у Бозі наш Заслужений ЧЛЕН і ДРУГ

мґр. БОГДАН ШАРАНЕВИЧ

заслужений у громадській праці в Україні та на еміґрації, в'язень німецьких концентраційних таборів.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 29-го жовтня 1968 року з Української Католицької Церкви св. І. Хрестителя в Ньоарку, Н. Дж. на цвинтар Gate of Heaven у Випані, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного, складаємо наші найщиріші співчуття.

УПРАВА ОПВБУ

ЕҐНЮ ЗАПОВІДАЄ БІЛЬШУ РОЛЮ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кого - кандидата на віце-президента вплинув на віце-президента Гомфрі вибрати собі на демократичного кандидата на віце-президента сенатора Москі, що є польського роду?

Відповідь: Це могло вплинути, але він особисто знає сенатора Москі та дуже його шанує і також впевнений, що сенатор Москі і його дотеперішня участь та успіхи в американському суспільному і політичному житті кваліфікують його на такий пост без відклику на його етнічне походження.

Запит: В Америці тепер замітний розвиток у бік соціялізму. Як до цього розвитку поставилася б республіканська адміністрація?

Відповідь: Уже попередня республіканська адміністрація сприяла більше приватній ініціятиві і це вона продовжувала б.

Запит: Яке його відношення до теперішніх проявів беззаконности в Америці?

Відповідь: Розвиток мусить бути припинений і його можна буде припинити, також усвідомленням тих, що закони порушують, що вони найбільше користають із добродійства цих законів.

Запит: Журнал „Таймс" порівняв його до губернатора Воллеса, кандидата на президента з Незалежної партії. Що він на це скаже?

Губернатор Еґню: Його політика і поступування в минулому не мають найменших подібностей до політики і поведінки Воллеса; чому мали б мати в майбутньому?

Запит: Що зробила б республіканська адміністрація в таких випадках, як совєтська інвазія на Чехо-Словаччину?

Відповідь: Важко сказати, чи в такій ситуації, як це сталося, можна б зробити щось інше, ніж зробив теперішній уряд. Але, напевно можна б зробити більше, щоб таке не сталося.

Запит: Яке буде відношення республіканської адміністрації до комуністичної інфільтрації в країнах Південної Америки та що зробила б ця адміністрація для визволення Куби?

Відповідь: Республіканський кандидат на президента Річард Ніксон має великі симпатії до країн Південної Америки і він їх знає, бо там перебував, як також розуміє всю загрозу комуністичної інфільтрації і напевно поробив би заходи для її припинення. Щодо визволення Куби — не може бути мови про будь-яке насильство, але нові заходи, зокрема дальші економічні санкції, могли б багато допомогти кубинському народові в його боротьбі проти комуністичної диктатури.

Запит: Чи республіканська адміністрація поширила б допомогу шкільництву на приватні школи?

Відповідь: Конституція ЗСА постановляє відділення церкви від держави і цього закону не можна порушувати також у шкільництві. Але існують інші можливості. Приватні школи багато скористали б, якби справу транспортації дітей до шкіл та справу організації відпочинку для них відділити від навчання, бо тоді допомогу в цих ділянках, що є найважливішою, можна б поширити і на дітей у приватних школах.

Запит: Чи республіканська адміністрація сприяла б перевірці теперішньої американської політики відносно Совєтського Союзу?

Відповідь: Так, тим більше після совєтської інвазії на Чехо - Словаччину. Це ще не означає, що ця політика була б загострена, але перевірка є необхідна.

Запит: Американське відношення до совєтської інвазії на Чехо-Словаччину причинилося ще більше до упадку американського праобразу (імедж) в світі, зокрема серед поневолених Москвою народів. Говориться також, що між Америкою і СССР існує таємне домовлення щодо поділу сфери впливів. Що зробила б в цій справі республіканська адміністрація?

Відповідь: Не могло б бути мови про будь-які домовлення щодо сфери впливів. Республіканська адміністрація також вказувала б на всі ті лиха, що існують в Совєтському Союзі, включно з таким, як гноблення не - російських народів, переслідування і засуди їх інтелектуалів і подібне.

Запит: Чи республіканська адміністрація змагала б до нової „зустрічі на вершинах" із совєтськими лідерами?

Відповідь: Республіканська адміністрація у своїй політиці була б у найтіснішому контакті зі союзниками Америки і разом з ними вирішувала б такі проблеми. Це не означає, що ми не повинні рівночасно і самі старатись про злагіднення теперішньої ситуації в світі.

Запитів і відповідей було багато більше, включно з такими, чи республіканська адміністрація сприяла б об'єднанню Німеччини (відповідь: так!), що зробила б для злагіднення на Близькокому Сході, чи губернатор Еґню після вибору на віце-президента відвідав би Грецію (відповідь: так, зокрема ту місцевість, де народився його батько), чи республіканська адміністрація сприяла б змаганням до незалежности Балтійських та інших захоплених Москвою країн (відповідь: так!), чи республіканська адміністрація вможливила б переселення до Америки нових втікачів з поярмлених країн (відповідь: так!) і багато інших. Розмови та запити і відпогіді продовжувались ще „приватно" після панелю. Очевидно, що не всі передані на письмі запити, включно із деякими від українських редакторів були відповіджені, бо й часу неставало. В загальному, відповіді були радше обережні і не мали характеру передвиборчих обіцянок. Увесь час і при різних нагодах підкреслювано важливість етнічних груп та, зокрема, етнічної преси, яку республіканський кандидат на віце-президента вважає дуже важливим засобом у багатьох відношеннях: допомога для нових поселенців включитись в американське життя і рівночасно зберігати свої надбання і традиції, допомога урядові для кращого розуміння етнічних груп та знайомства з їхніми бажаннями і прагненнями, як і поширювання різними мовами правди про Америку. Уже на закінчення вечері Герб Клайн, який також з гордістю признається до свого німецького походження, говорив про „акцію спеціяльних зусиль" (Operation extra efforts) під кінець теперішньої виборчої кампанії ,в рямках якої відбулася і ця зустріч. „Ви репрезентує велику частину голосу Америки і нам важливо знати Ваше становище та щоб ви знали наше, щоб усі ми знали куди і як іти" — закінчив своє слово і цю зустріч Герб Клайн.

Михайло Хамула закінчив працю над монографією про Глиняни

Ню Йорк. — Український підприємець у Зах. Україні, власник фабрики килимів у Глинянах Перемишлянського повіту дир. Михайло Хамула, який після закінчення війни поселивсь у Ню Йорку, закінчив працю над спогадами про Глинянщину, що є фактично монографією про той район української землі. Рукопис під назвою „Глиняни — місто моїх килимів" має три великі розділи: автобіографічні спогади автора, „Глиняни — місто й околиця" та „Глинянські килими". Крім цікавої розповіді про становлення й розвиток українського килимарства на Глинянщині, у цій праці подано докладні відомості про Глинянщину і Глиняни з найдавніших, княжих часів ,про життя й працю та українські змагання населення того міста й околиць під різними займанщинами, про „День Першого Листопада' 'і т. д., подано докладні описи розвитку українських організацій і товариств аж до большевицької окупації і т. д. У третій частині розповідається про історію килимарства у світі, в Україні і його розвиток у м. Глинянах, де для проєктування килимів запрошували видатних українських мистців. Книжка „Глиняни — місто моїх килимів" буде ілюстрована багатьма документальними світлинами.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧИНА КУПУЄ В ЗСА 88 ДЖЕТІВ

Бонн. Військова Комісія західньо-німецького парляменту схвалила більшістю голосів закупити в ЗСА 88 джетових бомбовиків типу „Фантом" за круглу суму 500 мільйонів долярів. Західньо-німецьке командування задумує вживати ті джети головно для стежно-розвідчих цілей.

З української преси

(Закінчення зі стор. 2-ій)

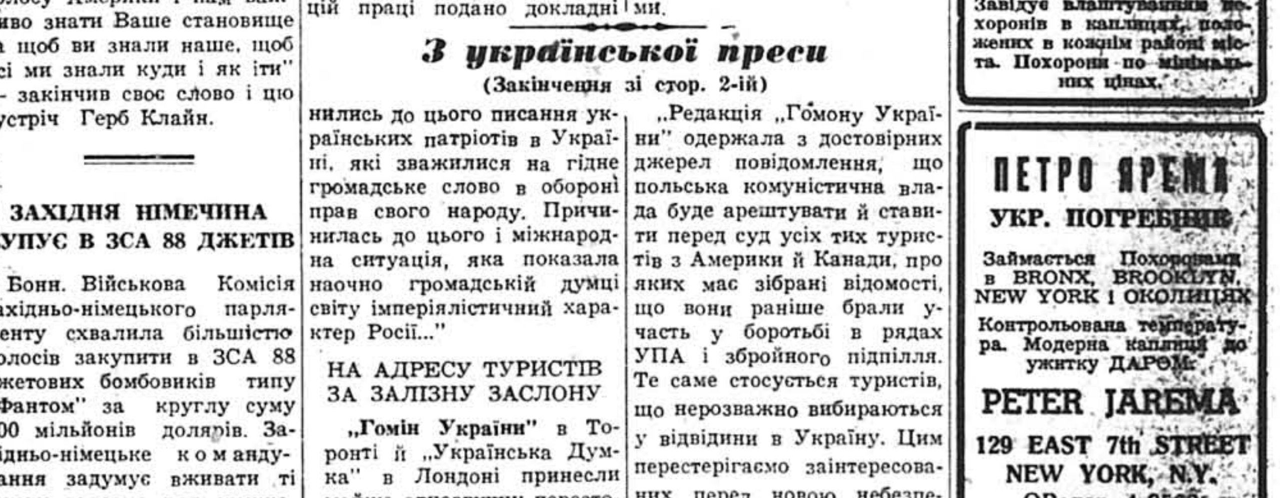
нились до цього писання українських патріотів в Україні, які зважилися на гідне громадське слово в обороні прав свого народу. Причинилась до цього і міжнародна ситуація, яка показала наочно громадській думці світу імперіялістичний характер Росії..."

НА АДРЕСУ ТУРИСТІВ ЗА ЗАЛІЗНУ ЗАСЛОНУ

„Гомін України" в Торонті й „Українська Думка" в Лондоні принесли майже однозгучну пересторогу:

„Редакція „Гомону України" одержала з достовірних джерел повідомлення, що польська комуністична влада буде арештувати й ставити перед суд усіх тих туристів з Америки й Канади, про яких має зібрані відомості, що вони раніше брали участь у боротьбі в рядах УПА і збройного підпілля. Те саме стосується туристів, що нерозважно вибираються у відвідини в Україну. Цим перестерігаємо заінтересованих перед новою небезпекою".

ТАРЗАН, ч. 6084. Що вони робили з золотом?

— Та ж це золото! Золоті монети! Вони мали золоті монети! — Гроші? Тарзане, що це таке? Щось таке, що зможемо покористуватися?

— Коли в цих урнах є золоті монети, то ми будемо так багаті, що зможемо мати все, чого забажаємо!

— Ізольовані тут, яка користь із золотих монет? Яку торгівлю могли вести ці люди?